

## Regelbunden tillsyn i Klässbols skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

### Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Arvika kommun och besökt Klässbols skola den 3 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 25 november 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

### Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Klässbols skola, dels den information som samlats in under besöket. I Klässbols skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

### Beskrivning av skolan

**Tabell 1:** Antal elever på Klässbols skola

| Klässbols skolan | Antal elever |
|------------------|--------------|
| Förskoleklass    | 12           |
| Grundskola       | 84           |

Källa: Skolans rektor

2 (15)

Klässbols skola ligger cirka två mil söder om Arvika. Skolan är byggd på 1970-talet och består av två byggnader med förskoleklass och årskurserna 1–2 i den ena och årskurserna 3–6 i den andra byggnaden. Det finns även en byggnad som inhyser matsal, idrottssal och slöjdsalar. Skolan är organiserad i två arbetslag; förskoleklass och årskurs 1–2 och årskurserna 3–6. Arbetslagen har möten varje vecka där rektor deltar om behov finns. Skolan har en fritidsavdelning som har planeringsmöten en gång per vecka. Skolbarnsomsorgen bedöms i en separat rapport för Arvika kommun.

Klässbols skola har en specialpedagog/resurspedagog som tillhör ledningen och finns med i den samordningsgrupp som utgör den operativa ledningsorganisationen för enheten.

## Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

## 1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

### 1.1 Kunskapsresultat

**Tabell 2:** Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

|                                                                                      |           | 2007            |       | 2008            |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------|-------|-----------------|-------|
|                                                                                      |           | Klässbols skola | Riket | Klässbols skola | Riket |
| Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven | Engelska  | 67              | 85    | 83              | 87    |
|                                                                                      | Matematik | 88              | 72    | 83              | 73    |
|                                                                                      | Svenska   | 71              | 71    | 77              | 72    |
|                                                                                      |           |                 |       |                 |       |

Källa: Uppgifter från skolan. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

#### Kommentar och bedömning:

I Klässbols skola genomförde 17 elever de nationella ämnesproven i årskurs 5 läsåret 2007/08. Enligt skolans kvalitetsredovisning nådde 83 procent av dessa kravnivån i matematik och engelska medan 77 procent nådde kravnivån i svenska. Resultaten är högre än riket i matematik och svenska och något lägre i engelska än riket. Det redovisas inga kunskapsresultat i andra ämnen utöver matematik, svenska och engelska i kvalitetsredovisningen. Skolinspektionen noterar att resultaten ovan visar en något högre måluppfyllelse än de resultat som rapporterats in till den centrala förvaltningen. Skolan följer inte upp eller analyserar om det finns skillnader i flickors och pojkars resultat. För- och grundskolechefen i Arvika kommun begär varje år in en sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 5.

Enligt lärarna saknas ett bra redskap för bedömning av elevernas kunskapsutveckling i dessa ämnen. Bedömningen görs därför på delvis osäkra grunder. Denna sammanställning är således inte en säker källa och används inte för att analysera elevernas kunskapsresultat.

Skolinspektionen kan inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 eftersom bedömningen görs på osäker grund.

## 1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

### Bedömningspunkter

#### 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### Motivering

Lärarna ska, enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andra språk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Det framkommer vid inspektionen att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling främst i ämnena svenska, matematik och engelska. Ett läsförståelsetest (DLS) och ett rättstavningstest görs i årskurs 2. Uppföljning av kunskapsutvecklingen i övriga ämnen förekommer inte och efterfrågas heller inte av skolledningen. För- och grundskolechefen i Arvika kommun begär varje år in en sammanställning över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i årskurs 5. Eftersom lärarna saknar ett bra redskap för bedömning av elevernas kunskapsutveckling görs bedömningen därför på delvis osäkra grunder. Se vidare 3.4.1.

Det pågår ett utvecklingsarbete med att ta fram egna förtydliganden (kriterier) av de nationella målen i samtliga ämnen. Hittills är kriterier för svenska och engelska framtagna. Vid intervjuer framkommer att alla lärare är engagerade i detta arbete och ser det som angeläget och nödvändigt att de själva formulerar sina kriterier utifrån de nationella målen.

Skolinspektionen konstaterar att skolan inte följer upp och utvärderar varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Detta bör åtgärdas.

**1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

**Motivering**

Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Inspektörerna har tagit del av ett urval av skolans individuella utvecklingsplaner och konstaterar att de saknar koppling till de nationella kursplanemålen och omdömen om elevernas kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne såsom förordningen nu föreskriver. De individuella utvecklingsplanerna saknar också sammanfattning om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Det framkommer också vid elevintervjuerna att eleverna känner till att de har individuella utvecklingsplaner men att de inte alltid kommer ihåg vilka mål de har. Inspektörerna kan inte se att de individuella studieplanerna är ett redskap i det dagliga arbetet. Det framkommer, som beskrivs i 1.2.1, att det i skolan pågår ett arbete med att ta fram ett underlag till skriftliga omdömen.

Skolinspektionen bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner inte är utformade i enlighet med lagens krav, vilket behöver åtgärdas.

### 1.3 Bedömning

#### Bedömningspunkter

**1.3.1** Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.3.2** Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

### 1.4 Genomförande av utbildningen

#### Bedömningspunkter

**1.4.1** Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### Motivering

I Lpo 94 anges att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges bl.a. de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. Strävansmålen i läroplanen beskriver exempelvis att skolan ska sträva efter att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära, och att varje elev utvecklar sitt eget sätt att lära.

Vid samtal med lärarna framkommer att det tidigare varit uppnåendemålen som fokuserats. I det utvecklingsarbete med förtydligande av kursplanemålen som nu pågår i skolan, har fokus flyttats till strävansmålen i samtliga ämnen och ett utvecklingsarbete pågår med att ta fram kriterier för kursplanemålen i bl.a. svenska och engelska. Det finns ingen planering för hur elevernas inflytande och lust att lära ska utvecklas genom åren i skolan. Enligt eleverna varierar arbetssättet ibland men ofta gör alla samma saker och på samma sätt och arbetet styrs av läromedlen. Detta konstateras även vid inspektörernas lektionsbesök.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig utsträckning utgår från läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot vid planering av skolans arbete. Detta behöver skolan åtgärda.

#### 1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### Motivering

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Vid de lektioner inspektörerna besöker ser de inga exempel på att eleverna varit med och planerat innehållet och upplägget av undervisningen. Däremot finns exempel på att eleverna får välja i vilken ordning uppgifter ska göras. Lärarna bekräftar vid intervjun att eleverna inte har något direkt inflytande över hur undervisningen utformas eller över sitt eget lärande. Detta bekräftas också under intervjuerna med eleverna. Eleverna är inte heller medvetna om målen för utbildningen och inspektörerna ser inte att målen är tydliggjorda i det dagliga arbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig utsträckning arbetar med att tydliggöra elevernas medvetenhet om målen för utbildningen samt deras inflytande över sitt lärande. Detta behöver skolan åtgärda.

#### 1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

8 (15)

**1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**  
**Bedömningspunkter**

**1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Enligt Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Enligt Lpo 94, 2.2 Kunskaper, skall läraren utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.</p> <p>Vid inspektörernas lektionsbesök framkommer att alla elever arbetar med samma uppgifter under samma tid. Eleverna beskriver att de kan få extrauppgifter när de är klara och några elever säger att undervisningen blir långtråkig och saknar utmaningar. Undervisningen är till största delen läromedelstyrd. Det bekräftas även i intervjuer med elever, personal och rektor att så oftast är fallet. Lärarna kan inte beskriva för inspektörerna att de utgår från varje elevs förutsättningar och behov i undervisningen. Lärarnas utvecklingsarbete med att skriva kriterier till strävansmålen har dock fått igång pedagogiska diskussioner om hur undervisningen kan individanpassas.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig utsträckning anpassar undervisningen till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.</p> |

**1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

## 2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

### 2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

#### Bedömningspunkter

**2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen.</p> <p>Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan.</p> <p>Barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.</p> <p>Klässbols skola har en väl genomtänkt likabehandlingsplan som inkluderar en plan mot kränkande behandling och som beskriver hur det förebyggande arbetet ska genomföras. Planen upprättas dock inte årligen. I kvalitetsredovisningen finns en utförlig utvärdering av planen, men erfarenheterna och resultaten från den har inte lett till att nya åtgärder formulerats i en ny plan. Ingen kartläggning har gjorts som kan utgöra underlag för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under året tillsammans med eleverna. Vid intervju med personalen framkommer att de, efter händelserna som beskrivs i utvärderingen, har dragit bra erfarenheter och är mer proaktiva nu än tidigare. Eleverna uppger att de inte känner till att skolan har en plan mot kränkande behandling.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller lagens krav.</p> |

### 3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

### 3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

#### Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

### 3.2 Personalens utbildning

#### Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskolläreare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.</p> <p>Det finns lärare på Klässbols skola med lärarutbildning 1–7 med inriktning svenska/samhällsorienterande ämnen, som arbetar som klasslärare och även undervisar i exempelvis matematik och naturorienterande ämnen.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig utsträckning aktivt verkar för att organisera arbetet så att eleverna ska få undervisning av lärare med utbildning för det ämne de i huvudsak ska bedriva.</p> |

### 3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

## 3.3 Rektors ansvar

### Bedömningspunkter

#### 3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

#### 3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

#### 3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iaktas.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

### 3.4 Kvalitetsarbete

#### Bedömningspunkter

**3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället. Enligt avsnitt 2.8 i Lpo 94 har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.</p> <p>Vid samtal med lärare framkommer att varje elevs kunskapsutveckling inte systematiskt följs upp och utvärderas i samtliga ämnen i relation till mål att uppnå i årskurs 5. En förutsättning för att rektorn ska kunna fullfölja sitt ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans samlade resultat är att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling. Se punkt 1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat, i denna rapport. Det är alltså av vikt att rektorn efterfrågar uppföljningar och utvärderingar av kunskapsutvecklingen på individ och klassnivå.</p> <p>Av 1.1 framgår att Klässbols skola har en samlad resultatsammanställning av de nationella ämnesproven i årskurs 5. I årskurs 5 görs en uppföljning av elevernas kunskapsresultat men dessa resultat utvärderas inte. Se punkt 1.2. Kunskapen om skolans resultat är vid inspektionstillfället därför inte utgångspunkt för skolans arbete och skolan saknar således ett tydligt system för att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet så att undervisningsmål och metoder ständigt prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.</p> <p>Vid dokumentstudier kan inspektörerna konstatera att en struktur, som tagits fram centralt i kommunen, används för kvalitetsarbetet på skolan, men den har än så länge inte förankrats helt i arbetslagen. Vid intervju med lärare och rektor, framkommer att förståelsen för arbetet med att följa upp och utvärdera resultaten samt redovisa detta i en kvalitetsredovisning än så länge är låg i arbetslagen.</p> |

Det råder också osäkerhet hos lärarna om vilka mål som är prioriterade.

Skolinspektionen bedömer att det saknas utvärderingar av kunskapsresultaten i årskurs 5, vilket måste åtgärdas. Kvalitetsarbetet i övrigt behöver också bli mer systematiskt och sambanden mellan förutsättningarna, det pedagogiska arbetet samt måluppfyllelsen behöver analyseras.

### 3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivit fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Vidare ska enligt 4 § samma förordning elever, lärare och övriga personal medverka i utarbetandet av och elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

I Arvika kommun har en ny struktur och mall för kvalitetsredovisningen tagits fram centralt. I den ska skolorna redovisa arbetet och måluppfyllelsen av prioriterade mål ur Lpo -94 och Lpfö -98. I Klässbols skola har arbetslagen börjat arbeta efter den centralt framtagna strukturen för kvalitetsredovisning och här följs målen upp till viss del. Däremot saknas beskrivning av vilka resultat som nåtts och följaktligen en analys av dessa. Det finns inte heller någon sammanställning av resultaten i fler ämnen än matematik, svenska och engelska samt därmed inte heller någon utvärdering av måluppfyllelsen i dessa ämnen. Kvalitetsredovisningen innehåller således inte en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Elever och föräldrar har inte heller varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav.

Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

2009-08-25 Göteborg

Karin Yllö-Werner

Carina Berggren